

Delaftale for indsatsområdet *Forebyggelse og forældre-ansvar*

Bestyrelsen for den boligsociale indsats har ansvar for, at denne delaftale løbende ajourføres.

Navn på den boligsociale indsats, som delaftalen vedrører:

Helhedsplanen for Viborg 2017-2021

Aftalens parter:

Johnni Sørensen, driftschef Boligselskabet Viborg
Søren Christiansen, udlejningschef Boligselskabet Sct. Jørgen
Jørgen Kaack, Viborg Kommune, afdelingsleder Børn & Unge
Jens Ravn, Viborg Kommune, sekretariat i Job og Velfærd
Sofie Steensgaard, Viborg Kommune, afdelingsleder i jobcenter
Rie Andersen, Viborg Kommune, souschef i socialafdelingen
Karen Zacho, sekretariatsleder Fællessekretariatet

Problemkompleks for indsatsområdet:

Forebyggelse og forældreansvar

Ca. 1/3 af beboerne i boligområderne er unge under 18 år. Områdernes børn frekventerer syv forskellige skoler og mellem 10 og 12 forskellige daginstitutioner. Over halvdelen af børnene under 18 har en anden etnisk baggrund end dansk, ligesom knap halvdelen af børnene vokser op i familier med kun én forsørger. Hertil kommer at sandsynligheden for at andelen af børn og unge som vokser op i familier, med ringe eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet, er stor. Indikatorer der peger på et fortsat behov for en forebyggende indsats børn og unge i boligområderne. Via indsatsen vil helhedsplanen henvende sig til børn, unge og familier, og via forskellige indgangsvinkler som familielivet, fritidslivet, og foreningslivet. Formålet er at skabe relationer og netværk der gør en indsats mulig. Indsatsen vil både have fokus på en "tidlig" indsats, samt en relations opbyggende indsats til unge i områderne. Kendetegnende for begge spor er, at forældreinddragelse og brobygning til etablerede tiltag, skal ses som centrale elementer. Forskning og praksiserfaring viser, at "tidlig indsats" over for udsatte børn er afgørende for barnets udvikling senere i livet. I Viborg tager man udgangspunkt i det grundprincip, at børns adfærd skal ses i den sociale kontekst de indgår i, og det indebærer, at alle fagligheder omkring barnet involveres i udvikling og iværksættelse af indsatser, hvor et barn konstateres at være i en udsat position. Dette registreres under via metoden TOPI. Ved at styrke samarbejdsfladerne i det enkelte område vil helhedsplanens aktiviteter understøtte arbejdet med udsatte børn og deres familier. Resultater af samarbejdet følges via årlig opgørelse på den tidlige indsats (TOPI) i udvalgte

daginstitutioner og skoler, som er primære modtagere af borgere fra udvalgte boligområder. I TOPI-målingerne er det ikke muligt at identificere børnene på baggrund af adresser, hvorfor målingerne indeholder alle børn i de pågældende dagtilbud og skoler.

Indsatsens aktiviteter vil have sit primære fokus i områderne Ellekonebakken, Houlkærvænget og Vestervang, idet disse områder tegner sig for over 80 % af børnene i områderne.

Formål og lokalt opstillede målinger for indsatsområdet:

Formål:

Formålet med indsatsen er:

- at styrke samarbejdet med forældre om forældreansvar.
- at styrke samarbejdet med områdetilknyttede institutioner, skoler, og foreninger med henblik på at forebygge negativ social arv i udsatte familier ved fælles indsats

Lokalt opstillede målinger (succeskriterier):

Datakilde:

Helhedsplanens indsats medvirker i samarbejde til at :

Antallet af børn som registreres i udsat (rød) position via TOPI måling i de udvalgte samarbejdsinstitutioner falder med 5% pr. år.
Antallet af børn som registreres mindre udsat (gul) position via TOPI måling i de udvalgte samarbejdsinstitutioner falder med 5 % pr. år.
Antallet af børn som registreres i trivsel (grøn) position via TOPI måling i de udvalgte samarbejdsinstitutioner stiger med 5 % pr. år.

For Ellekonebakken:

Dalens institutioner, ca. 75 % af indskrevne børn kommer fra området Ellekonebakken.

For Ellekonebakken:

Søndre skole, ca. 20 % af indskrevne børn kommer fra området Ellekonebakken.

For Houlkærparken og Houlkærvænget:

3 institutioner,
Lyngens Børnehus
Kokholm Børnehave
Unoden

Ca. 30 % af indskrevne børn i hver institution kommer fra områderne Houlkærparken og Houlkærvænget

For Houlkærparken og Houlkærvænget:

TOPI (Tidlig opsporing og indsats) registreres årligt af Viborg kommune.

Helhedsplanen indhenter TOPI-oplysninger for udvalgte daginstitutioner og skoler.

Houlkærskolen, ca. 31 % af indskrevne børn kommer fra områderne Houlkærparken og Houlkærvænget	
Udsatte børn og familier fra boligområderne som er tilknyttet og fastholdt i det kommunale tilbud "familie-iværksættere", er steget med 5% ud fra nulpunktsmåling ved opstart af projekt.	HHP og kommunal sundhedspleje registrerer antallet af børn og familier fra boligområderne som deltager i tilbuddet "familie-iværksættere" pr. projekt år.
Aktivitet nr. 1 Forældreakademiet Aktivitet nr. 2 Børn og familiers fritids- og foreningsliv Aktivitet nr. 3 Opsøgende arbejde og lokale klubaktiviteter	
Samspil med og supplement til den kommunale indsats i boligområdet:	
Samarbejdet med Viborg Kommune er afgørende for denne plans succes. Derfor er helhedsplanen blevet til i tæt samarbejde med kommunen. Der er i helhedsplanen oprettet en projektkoordineringsgruppe, som sikrer, at fællessekretariatets leder og kommunen løbende koordinerer indsatserne i helhedsplanen med kommunale indsatser inden for samme fagområde. Aftalen med kommunen er, at helhedsplanen skal understøtte kommunens etablerede tilbud, og hvor det giver mening at støtte den kommunale indsats med en boligsocial vinkel. Dette skal løbende koordineres i koordineringsgruppen. Aktiviteterne under <i>Forebyggelse og forældreansvar</i> er et supplement til skolernes, daginstitutionernes, dagplejernes og sundhedsplejens forældre- og familiekontakt. Den boligsociale indsats har en brobyggende funktion, som understøtter familier i en udsat position til et tættere samarbejde med kommunens tilbud, ligesom familier tilknyttet forældreakademiet understøttes til samarbejde med de institutioner og skoler, børnene frekventerer.	
Indsatsområdets økonomi i henhold til budget (Her anføres finansiering for dette indsatsområde som oplyst i det vedlagte budget for den boligsociale indsats):	
Organisation	Finansiering
<i>Landsbyggefonden</i>	t.kr. 5.700
<i>Lokal medfinansiering</i>	t.kr. 4.070
Samlet budget for indsatsområdet	t.kr. 9.770
Konflikthåndtering og underretning:	
Opstår der uoverensstemmelse vedrørende realisering af det boligsociale arbejde, er Sekretariatet ansvarlig for at adressere uoverensstemmelsen og skabe platform for håndtering af den. Parterne er gennem partnerskabsaftalen gensidigt ansvarlige for at løse problemstillinger.	

Revision af delaftalen (Eventuelle reviderede aftaler skal ikke fremsendes til Landsbyggefonden, men fonden skal om nødvendigt til enhver tid kunne rekvirere ajourførte delaftaler):

Afklaringer og revision af aftaler drøftes en gang årligt på evalueringsmøde mellem bestyrelse og sekretariatschef.

Delaftalen gælder fra:

1. april 2017-31. marts 2021

Aktiviteter, som skal bidrage til indfrielsen af mål for indsatsområdet (tilføj skemaer - ét skema pr. aktivitet):

Aktivitetsnavn:
Aktivitet 1 Forældreakademiet CFBU ("Familiekurset på Amagerbro" 2015) (Familiekurser, "Inspiration- og videnskatalog" 2016)
Indhold og praksis (aktivitetsbeskrivelse):
Forældreakademiet er forældrevejledning , hvor styrkelse af forældreansvaret er i centrum for udvikling. <u>Indhold</u> Der fokuseres i aktiviteten på at give forældrene adgang til netværk, viden og erfaringer, der kan styrke dem i forælderrollen. Vejledningen vil primært foregå individuelt i familien, men kan også indeholde kurser for forældre med sammenfaldende udfordringer. Vejledningen tilpasses/udbydes i det omfang, med det specifikke indhold og i den form, der skønnes relevant i det enkelte boligområde. Behovet afdækkes i samarbejde med kommunale institutioner og skoler. <u>Praksis</u> Tilbuddet henvender sig til forældre med børn mellem 0 og 18 år, fordelt på tre spor: Vejledning til familier med små børn, 0-5 år Vejledning til familier med skolebørn, 0.-6. klasse Vejledning til familier med store børn fra 7. klasse – ungdomsuddannelse <u>Familier med 0-5 årige børn</u> Temamøder og aktiviteter for denne målgruppe kan være: • Besøg af og hos daginstitutioner i nærområdet • Opbakning/støtte til deltagelse i netværksskabende aktiviteter for børn og forældre • Åben forældrecafe – tryghed og relationsopbygning • Fra barsel til job eller uddannelse – hvordan håndteres krav flere steder fra • Mit barn skal i vuggestue, børnehave, skole – hvad forventes der af forældre • Kursusforløb

Familier med børn i 0. – 6. klasse

Temamøder og aktiviteter for denne gruppe kan være:

- Fokus på en god skolestart for både børn og forældre – hvad forventes der af forældre
- I samarbejde med skolerne tilbyde undervisning i brug af forældre-intra,
- Introduktion til lektiecafe
- Opbakning/støtte til deltagelse i netværksskabende sociale arrangementer for børn og deres forældre
- Etablering af kontakter og besøg hos omkringliggende sports- og fritidstilbud.
- En god skolestart
- Kursusforløb

Familier med unge i 7. klasse til ungdomsuddannelse

Temamøder og aktiviteter for denne gruppe kan være:

- Opbakning/støtte til deltagelse i netværksskabende aktiviteter for familier med teenageunge
- Forældres ansvar i fastholdelse af den unge i lommepenge/fritidsjob
- Samarbejde mellem forældre og de unge i valg af kommende ungdomsuddannelser
- Besøg hos/af uddannelsesvejledere
- Besøg hos/ af rusmiddelkonsulenter
- Besøg hos/af unge rollemodeller med oplæg om social mobilitet og vejen dertil
- Introduktion til fritidstilbud i nærområdet
- Kursusforløb

Formål:

Formålet med denne aktivitet er at styrke forældrenes ressourcer og kompetencer, så de bliver i stand til at matche børnenes behov for omsorg og støtte samt at

- Øge forældrenes viden om børns udvikling og behov
- Øge forældrenes viden om samfundets forventninger til dem
- Give forældrene inspiration og redskaber, så de føler sig bedre rustet i forælderrollen
- Styrke forældrenes kompetencer ved familierettede forebyggende indsatser
- Udbrede anvendelse af fritidsaktiviteter som en forebyggende indsats over for udsatte børn og unge.

Målgruppe(r):

Iflg. BL's nøgletal udgør antallet af børn, 0-17 år, i boligområderne i alt 931 af det samlede beboertal på 3220 personer.

431 børn vokser op i en familie med en forsørger

498 børn vokser op i en familie med 2 forsørgere.

528 af de i alt 931 børn i de 6 områder vokser op i en familie med anden etnisk baggrund end dansk.

Succeskriterier og datakilde for aktiviteten: (OBS: Disse skal fremgå af aktivitetsskemaet)	
Succeskriterier:	Datakilde:
20 forældre pr år modtager vejledning, fordelt mellem boligområderne.	Helhedsplanen registrerer antal deltagere via logbog.
50 forældre deltager i kursus pr. år i projektperioden, fordelt mellem boligområderne.	Helhedsplanen registrerer antal deltagere via logbog
Organisering, ansvar og rollefordeling:	
Samarbejdende parter Kommunen (dagtilbud, skoler, sundhedsplejerske, jordmoder osv.) henviser til tilbuddet. Kommunen bidrager med relevante oplæg. Medarbejderressourcer Helhedsplanens arbejdsopgaver er: - at yde individuel vejledning vedrørende forældreansvar - at facilitere kursusforløb - at rekruttere - at være brobyggende ind i de kommunale tilbud Evaluerings Aktivitetsens målopfyldelse vurderes løbende og indgår årligt i statusrapport til projektkoordineringsgruppen og bestyrelsen. Den løbende evaluering sker i Fællessekretariatet via log bøger Forankring Aktiviteten er organisatorisk placeret under indsatsområdet <i>Forebyggelse og forældreansvar</i>. Den enkelte familie forankrer læring og udvikling til gavn for egne børns udvikling. Dette antages at forankre sig i form af et styrket forældreansvar i boligområderne.	

Aktiviteter, som skal bidrage til indfrielsen af mål for indsatsområdet (tilføj skemaer - ét skema pr. aktivitet):

Aktivitetsnavn:
Aktivitet 2 Børn og familiers foreningsliv CFBU (Brobygning til foreningsliv, "Inspirations- og videnskatalog") 2016
Indhold og praksis (aktivitetsbeskrivelse):
<u>Indhold.</u> Det er i mødet med foreningslivet og det gode fællesskab, den første kim dannes i interessen og lysten til at deltage aktivt i foreningslivet . Det er derfor vigtigt at områdernes børn og unge her møder nærværende voksne, som kan støtte op om det gode samvær og hjælpe børn og unge videre i det etablerede fritid og foreningsliv. I alle aktiviteter arbejder helhedsplanen på at styrke forældres interesse for og forståelse af vigtigheden i børns deltagelse i fritids- og foreningslivet.
<u>Praksis</u> Der tages afsæt i inddragelse af kommunens fritidsvejledere og den samarbejds mulighed, som ligger geografisk rundt om områderne – det være sig sportsklubber, hobbyklubber, kommunale klubber, løbeklubber mm. I samarbejde med disse vil vi møde børn og unge i områderne til planlagte aktiviteter med det formål at øge kendskab til og interesse for tilbud og muligheder. I alle planlagte aktiviteter lægges der vægt på og gøres der en ekstra indsats i forhold til at involvere børnenes/de unges forældre. Derudover støtter helhedsplanens medarbejdere og relevante samarbejdspartnere op om spontant opståede børneaktiviteter i det nære boligområde (eksempelvis på boldbanen eller legepladsen) for der igennem at skabe grundlag for et positivt samvær mellem områdets børn og unge.
Formål:
Formål er - at styrke netværk blandt børn og unge i afdelingerne - at flere børn tilknyttes de kommunale tilbud og det lokale foreningsliv - at søge kontakt til forældrene med henblik på at øge forældreansvaret - at trygheden i boligområderne stiger
Målgruppe(r):
Primær målgruppe er dels den samlede gruppe børn og unge mellem 10 og 17 år. Målgruppen er kendetegnet ved at være uden for fritids- og foreningslivet og ej heller frekventerende de

kommunale klubber. Sekundær målgruppe er forældre med henblik på at øge disses interesse og forståelse for vigtigheden af et aktivt fritidsliv Målgruppen er kendetegnet ved, at de har et særligt behov for hjælp til at strukturere friheden i trygge rammer og kan profitere af at deltage i samvær og netværksdannelse i boligafdelingen. De unge er kendetegnet ved at være socialt udsatte eller i risiko for at blive socialt udsat.	
Succeskriterier:	Datakilde:
Forældredeltagelse i de planlagte aktiviteter stiger med 10 procent pr. projekt år	Registrering af antal deltagende forældre pr. aktivitet Helhedsplanen registrerer via logbog.
Antallet af børn og unge i boligområderne registreret i lokalt foreningsliv stiger med 100 pr. år.	Viborg kommunes fritidsvejledning opgør fra 2017 og frem hvor mange af boligområdernes børn og unge der er tilmeldt foreninger pr. år. Data tilgår helhedsplanen.
Organisering, ansvar og rollefordeling:	
Samarbejdende parter For aktiviteter rettet mod fritidslivet i boligområdet etableres en bred samarbejdsflade med frivillige, der kan og vil bidrage til at aktiviteter og indsatser vil blive aktiveret. Der vil være fokus på at skabe samarbejde dels med Viborg Kommune, dels de respektive foreninger, som kan understøtte helhedsplanens målsætning. De kommunale klubber i Viborg Kommune, og de kommunale fritidsvejledere vil blive betragtet som væsentlige sparringspartnere. Voksenuddannelsesinstitutionerne i byen vil få mulighed for at indgå som fødekæde i forhold til rekruttering af frivillige voksne til aktiviteter i boligområdet Medarbejderressourcer Medarbejderens rolle vil være • at være bindeled mellem børn & unge medarbejdere og foreningslivet • at rekruttere til helhedsplanens aktiviteter, foreninger og kommunale tilbud • at være inspirator for målgruppen • at koordinere indsatsen med studerende, praktikanter og rollemodeller, der ønsker at bidrage til børn og unges øgede deltagelse i fritids- og foreningslivet • at være opsøgende overfor børn og unge i målgruppen • at bidrage med administrative ressourcer til projektet Evaluerings. Aktivitetens målopfyldelse vurderes løbende og indgår årligt i statusrapport til projektkoordineringsgruppen og bestyrelsen. Den løbende evaluering sker i Fællessekretariatet via logbøger.	

Forankring

Så længe deltagerkulturen ikke er så stærk i boligområderne, er der behov for et lokalt forankret bindeled mellem børn/unge i afdelingerne og de etablerede fritidstilbud. Klubber og andre aktiviteter i nærområdet er derfor en succes, når de unge har flyttet sig fra gaden, og når aktiviteterne fungerer som fødekæde til de kommunale tilbud. Og som sådan skal den forankres. Forankringen skal ske gennem afdelingsbestyrelser, forældre og de frivillige i afdelingen. Der skal således være opbakning fra disse grupper for at sikre såvel lokaler som tilgang af brugere i form af børn og unge i målgruppen. Det vil endvidere være væsentligt, at man ved helhedsplanens ophør har undersøgt mulighederne for at indgå en aftale med Viborg Kommune, som bidrager til at understøtte aktiviteterne eksistens ud fra vurderet behov. Under helhedsplanens periode opbygges bæredygtige relationer mellem de frivillige i foreningerne, som fremadrettet vil kunne forankre inklusionen og samarbejdet med etablerede klubber.

Aktiviteter, som skal bidrage til indfrielsen af mål for indsatsområdet (tilføj skemaer - ét skema pr. aktivitet):

Aktivitetsnavn:
Aktivitet 3 Opsøgende arbejde og lokale klub aktiviteter CFBU (Gadeplansarbejde/opsøgende relationsarbejde blandt unge, "Inspirations og videnskatalog") 2016
Indhold og praksis (aktivitetsbeskrivelse):
<u>Indhold</u> Aktiviteterne etableres som hotspot i de boligområder, hvor der aktuelt skønnes at være et særligt behov og vil primært foregå i de sene eftermiddags- og aften timer. Via opsøgende gadeplansaktiviteter opsøges de unge i deres nærmiljø og via opbygning af relation og tillid inviteres de unge via udvalgte aktiviteter ind i et sundere og mere håndhold fællesskab. <u>Praksis</u> Via både planlagte og spontant opståede aktiviteter i det nære boligområde samt "gadesamtaler" med de unge, opbygger helhedsplanens medarbejdere en tillidsfuld relation med henblik på at kortlægge de unges adfærd, historier og familierelationer, samt præsentere mulige fritidsaktiviteter. Mødet med den unge vil ligeledes sigte mod et samarbejde med forældrene med henblik på inddragelse og bevidstgørelse af forældreansvaret. Dette gøres bl.a. ved at præsentere forældrene for helhedsplanens tilbud, såsom job- og uddannelses-vejledning, praktikforløb, forældrekurser og rådgivninger. I bebyggelsen på Ellekonebakken har der gennem flere eksisteret en klub. Klubben henvender sig til børn i alderen 6-15 år og deres forældre. Klubben drives i et samarbejde mellem boligselskab, kommune, frivillige og HHP. Børnene i området frekventerer 3 forskellige skoler og har derfor ikke et naturligt kendskab til hinanden. I Ellekonebakkens børneklub kan børnene mødes på tværs og dermed få et udbygget netværk i boligområdet.
Formål:
- At spotte og tilbyde unge mulighed for at ændre adfærd - Ændre den unges adfærd og skabe grobund for en sund udvikling og derved skabe forebyggende rollemodeller. - Søge kontakt til forældrene med henblik på at øge forældreansvaret - Få kendskab mindre søskende med henblik på forebyggelse Alle formål har til hensigt at skabe bedre muligheder for at kunne yde en forebyggende,

målrettet og styrket fælles indsats til gavn for den enkelte unge og dennes familie.	
Målgruppe(r):	
Af BL's nøgletal fremgår det, at der er 558 børn i aldersgruppen 7-17 år fordelt på områderne. Der er overvejende to målgrupper – med en hovedindsats rettet mod de unge med en adfærd, som er bekymrende. De unge er typisk kendetegnet ved at være enten udad reagerende eller med tendens til isolation. Primær målgruppe: • 6-17 årige, hvor der er en bekymring i forhold til den unges skolegang og videre uddannelse. • Målgruppen er kendetegnet ved, at de har et særligt behov for hjælp til at strukturere friheden i trygge rammer og kan profitere af at deltage i samvær og netværksdannelse i boligafdelingen. De unge er kendetegnet ved at være socialt udsatte eller i risiko for at blive socialt udsat. Sekundær målgruppe: • Den unges forældre, som er kendetegnet ved at have en ringe kontakt til børnenes skole, fritidsliv, naboer/område og ved at være på offentlig forsørgelse og uden tilknytning til arbejdsmarkedet.	
Succeskriterier og datakilde for aktiviteten: (OBS: Disse skal fremgå af aktivitetsskemaet)	
Succeskriterier:	Datakilde:
25 unikke børn fordelt mellem boligområderne pr. år er relateret til aktiviteten.	Helhedsplanen registrerer via logbog.
25 familiemedlemmer relateret til målgruppen er tilknyttet relevante tilbud i helhedsplanen pr. år.	Helhedsplanen registrerer via logbog.
Organisering, ansvar og rollefordeling:	
Samarbejdende parter Der vil være et samarbejde med SSP, uddannelsesinstitutioner og klubber i området. Der etableres samarbejde med den/de kommunale institutioner tættest på barnet/den unge for gennem dialog at skabe grobund for koordineret handling i et helhedsorienteret perspektiv. Netop det at styrke samarbejdsfladerne internt i Viborg kommune vil bedre mulighederne for at yde en forebyggende, målrettet og fælles indsats, der på sigt gavner både barnet, familien. Medarbejderressourcer Medarbejderens rolle vil være • at være bindeled mellem børn & unge og helhedsplanens øvrige tilbud samt kommunale instanser – herunder SSP • at være opsøgende over for børn og unge i gademiljøet • at rekruttere til helhedsplans aktiviteter, foreninger og kommunale tilbud. • at være tovholder i kontakten med barnets familie og de medarbejdere eller de netværk i kommunen, der anses for relevante i forhold til den enkelte unges positive udvikling Evaluerings	

Aktivitetsens målopfyldelse vurderes løbende og indgår årligt i statusrapport til projektkoordineringsgruppen og bestyrelsen.

Den løbende evaluering sker i Fællessekretariatet via log bøger

Forankring

Aktiviteten anskues fremadrettet som værende forankret kommunalt. Forventningen er, at der er tale om et tæt samarbejde med fremskudte socialrådgivere og SSP. Forankringen skal ske gennem afdelingsbestyrelser, forældre og de frivillige i afdelingen. Det vil endvidere være væsentligt, at man ved helhedsplanens ophør har undersøgt muligheden for en aftale med Viborg Kommune, som bidrager til at understøtte den opsøgende funktion.

Under helhedsplanens periode opbygges bæredygtige relationer mellem kommune og aktiviteten.